

Εκπαιδευτική Διαχείριση
της Θεατρικής Δημιουργίας
για Ζητήματα Κοινωνικού-
Επιστημονικού Περιεχομένου

Αντιγόνη Παρούση
Βασίλης Τσελφές

Ο Επιστημονικός Γραμματισμός (ΕΓ)

- Αρχικός στόχος: να γίνουν κάποιες Επιστημονικές Γνώσεις μέρος της κοινής Πολιτισμικής Γνώσης
- Η Πολιτισμική Γνώση είναι ένα σύνολο από τα κοινά νοήματα (τα κατανοούν με τον ίδιο περίπου τρόπο όλοι), που:
 - διακινούνται από τα διαδεδομένα συμβολικά συστήματα επικοινωνίας (φυσική γλώσσα, έργα παραστατικών τεχνών κ.λπ.) και
 - περιλαμβάνουν, ρητά ή υπόρητα, σημασίες, σκοπούς, προθέσεις και αξίες, που τα γέννησαν και τα κρατάνε ζωντανά
- Τελικός στόχος: να περάσουν κάποιες Επιστημονικές Γνώσεις μέσα στα συμβολικά συστήματα επικοινωνίας, προβάλλοντας τις σημασίες, τους σκοπούς, τις προθέσεις και τις αξίες που τις γέννησαν (?) και τις κρατάνε ζωντανές (?)

Η αποτυχία

- Οι σημασίες, οι σκοποί, οι προθέσεις και οι αξίες που γέννησαν και κρατάνε ζωντανές τις Επιστημονικές Γνώσεις αποκαλύπτονται από την Επιστημολογία και την Ιστορία των Επιστημών (γνώσεις NOS: για τη φύση της επιστημονικής παραγωγής και γνώσεις NOSI: για τη φύση της επιστημονικής έρευνας)
- Οι Επιστημονικές Γνώσεις, για να λειτουργήσουν ως Πολιτισμικές Γνώσεις, είναι πολύ πιθανό ότι πρέπει να αλλάξουν σημασίες, σκοπούς, προθέσεις και αξίες. Πρέπει δηλαδή να μετασχηματιστούν για να λειτουργήσουν μέσα σε μια φυσική γλώσσα (εκλαΐκευση) ή σε ένα θεατρικό έργο...
- ... και αυτό δεν το έχουμε πετύχει...

Η Θεατρική Δημιουργία (ΘΔ) στην Εκπαίδευση

- Οργανώνεται στη βάση δραστηριοτήτων, οι οποίες κατευθύνονται από στόχους που έχουν νόημα για τους εκπαιδευόμενους...
- Εξελίσσεται με βάση τη δυναμική της «ποίησης»: ανάδυση της αλήθειας ενός δημιουργού ως αποκάλυψης, που μέχρι και ο δημιουργός θα τη βρει στον δρόμο και θα την δει όταν ολοκληρώσει τη διαδρομή και
- όχι τη δυναμική της αναπαραγωγικής «πράξης»: πες το όπως το λέω, κάνε το όπως το κάνω...
- Οικοδομούν νέους, ουσιαστικά πολύπλοκους «κόσμους», με ήρωες που λειτουργούν με σκοπούς, προθέσεις και αξίες...

Δυνατότητες προώθησης του ΕΓ μέσω ΘΔ

- Επειδή σ' αυτή τη φάση δεν έχουμε έγκυρες συνταγές (και μάλλον δεν θα αποκτήσουμε ποτέ, αν δεν μετασχηματίσουμε τους σκοπούς της Εκπαίδευσης)...
- Μπορούμε, από την πλευρά της Θεατρικής Δημιουργίας, να εκμεταλλευτούμε:
 - την παραγωγική-δημιουργική δυναμική της «ποίησης» και
 - την καινοτόμο δυνατότητα της οικοδόμησης «νέων κόσμων»
- Για να αντλήσουμε από τα φρέσκα μυαλά των μαθητών μας:
 - κατάλληλους μετασχηματισμούς της Επιστημονικής Γνώσης και
 - ευφάνταστες δομές νέων κόσμων...
 - ... που να ταιριάζουν μεταξύ τους.

Παραδείγματα ΘΔ από Θέατρο Εμφύχωσης

- Δημιουργίες φοιτητών, σχετικές με:
 - «νέους κόσμους», κόσμους μιας μελλοντικής, ώριμης κλιματικής αλλαγής
 - και σχέσεις ανθρώπινων παραγόντων που διατρέχονται:
 - και από τις «φυσικές καταστροφές» που προβλέπουν οι Επιστήμες
 - και από τις «τεχνολογικές θεραπείες» που προβλέπουν οι post-human θεωρήσεις...

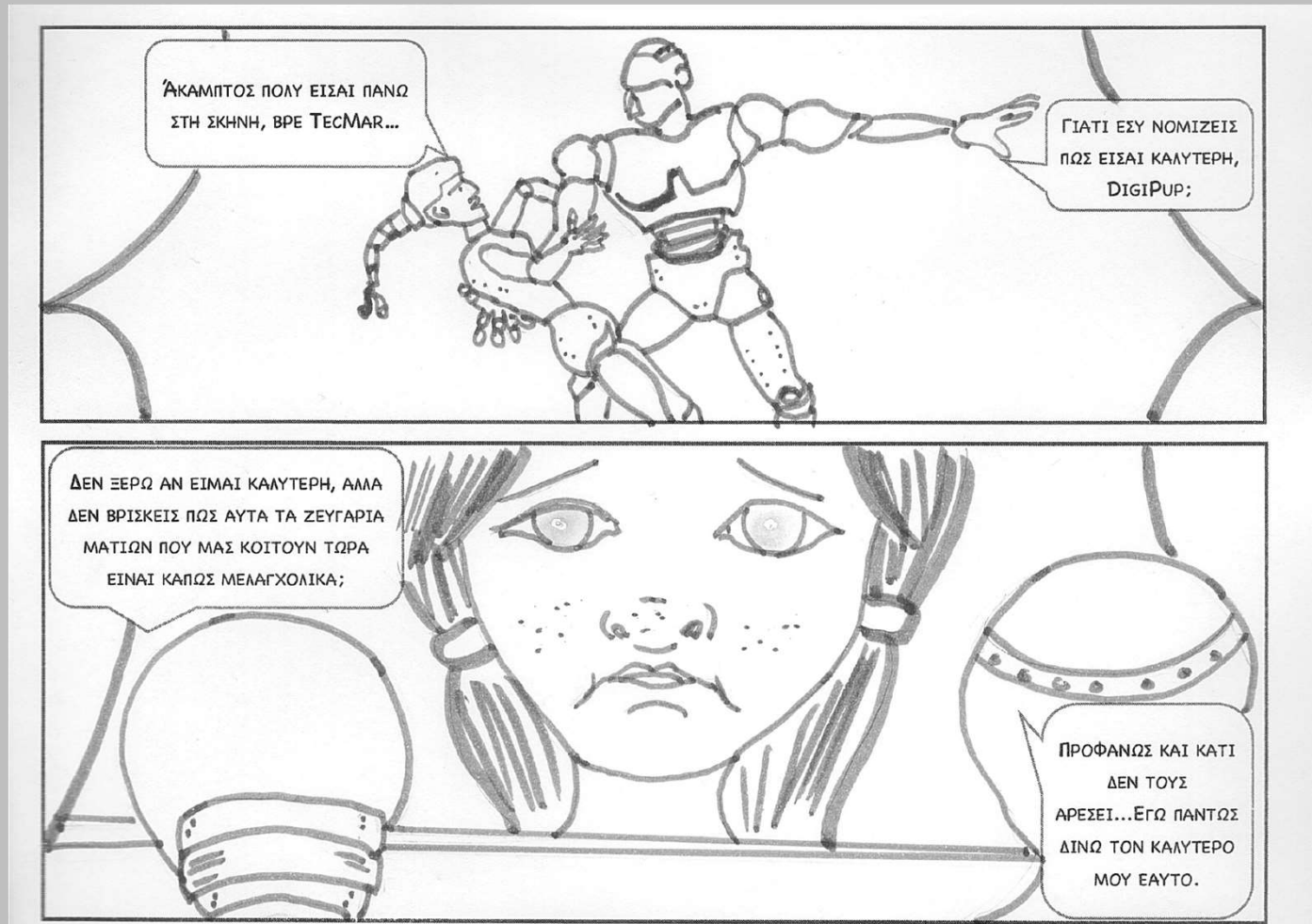
Αποτελέσματα-σχόλια

- Οι «νέοι κόσμοι» διατρέχονται από «καταστροφές» με δομές και μορφές ίδιες μ' αυτές που παρουσιάζουν σήμερα, για τις σημερινές καταστροφές τα ΜΜΕ.
- Οι «τεχνολογικές θεραπείες» έχουν δομές και μορφές που παραπέμπουν ευθέως σε παραστατικά έργα επιστημονικής φαντασίας ή σε πληροφορίες που διακινούν μέσω των ΜΜΕ οι εταιρίες παραγωγής τεχνολογικών προϊόντων και ...μύθων.
- Τα σενάρια ακολουθούν γενικά τη «μαύρη» ή την «ασημένια» εκδοχή του οικολογικού μας μέλλοντος... με τα πιο επιτυχημένα απ' αυτά κινούνται στην κατεύθυνση της ειρωνείας/ κωμωδίας...

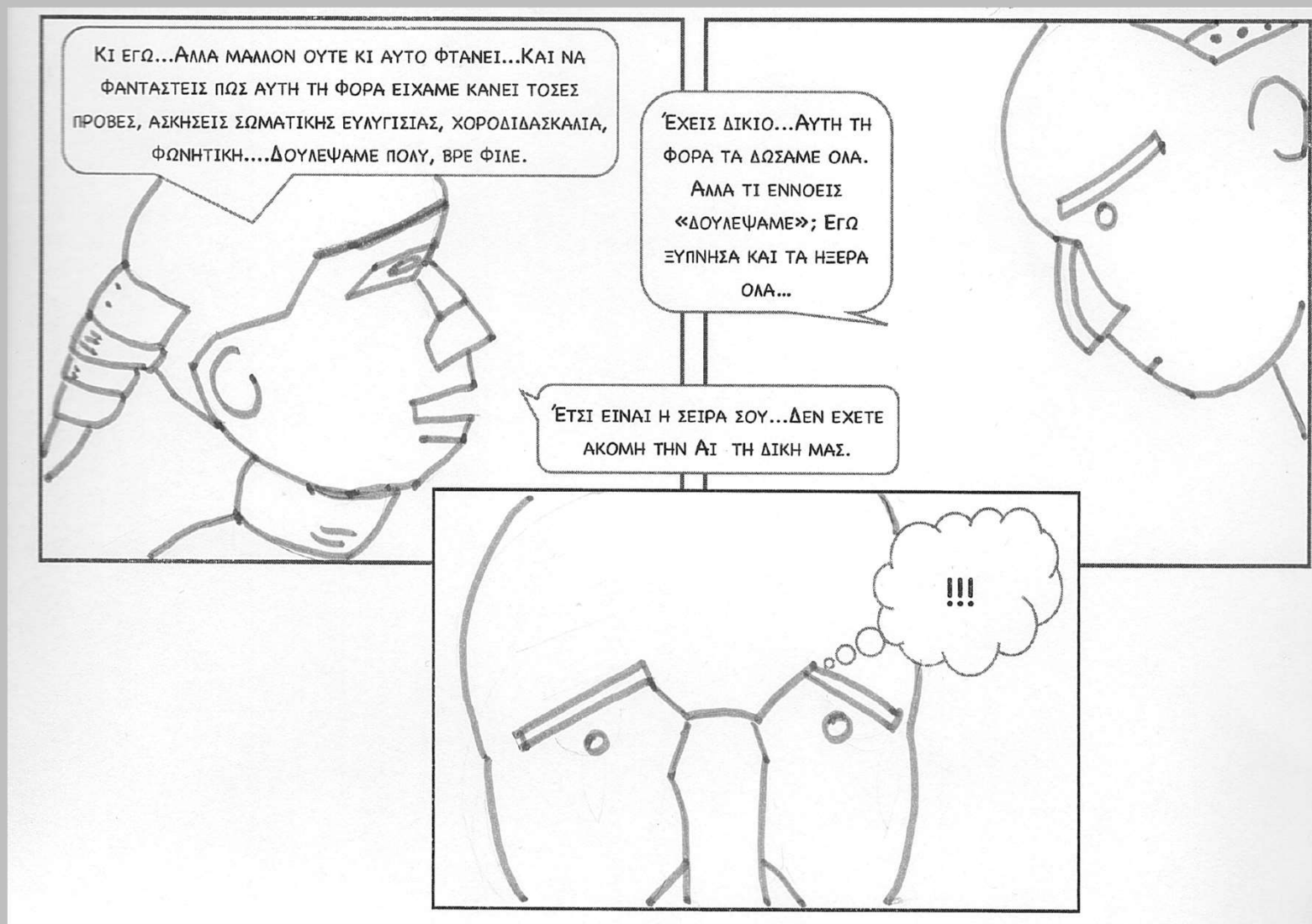
Ένα «μαύρο» σενάριο: Μια τρελή μέρα με τον Σταμάτη...

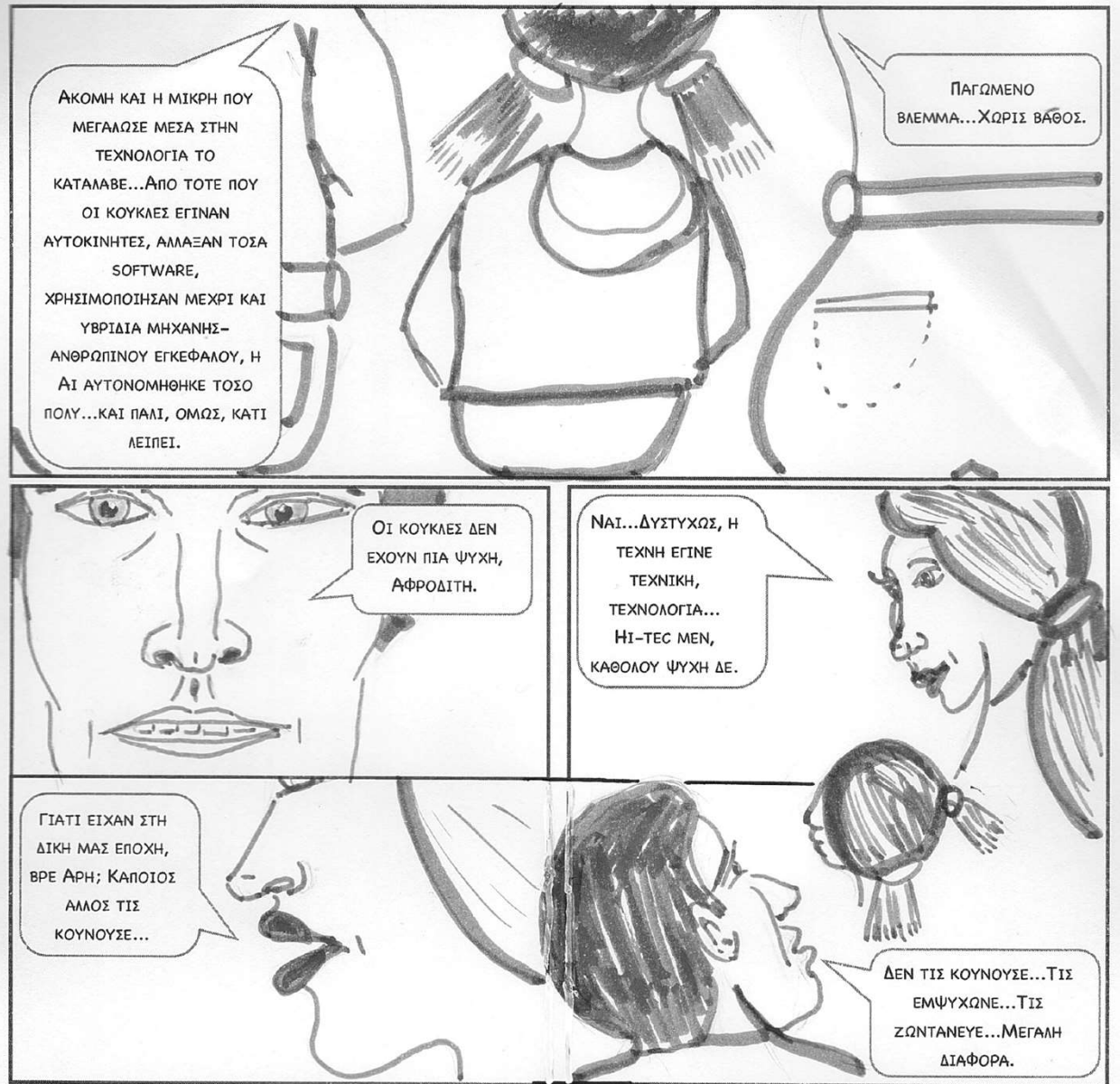
Ένα «ασημένιο» σενάριο: EX MACHINA 1

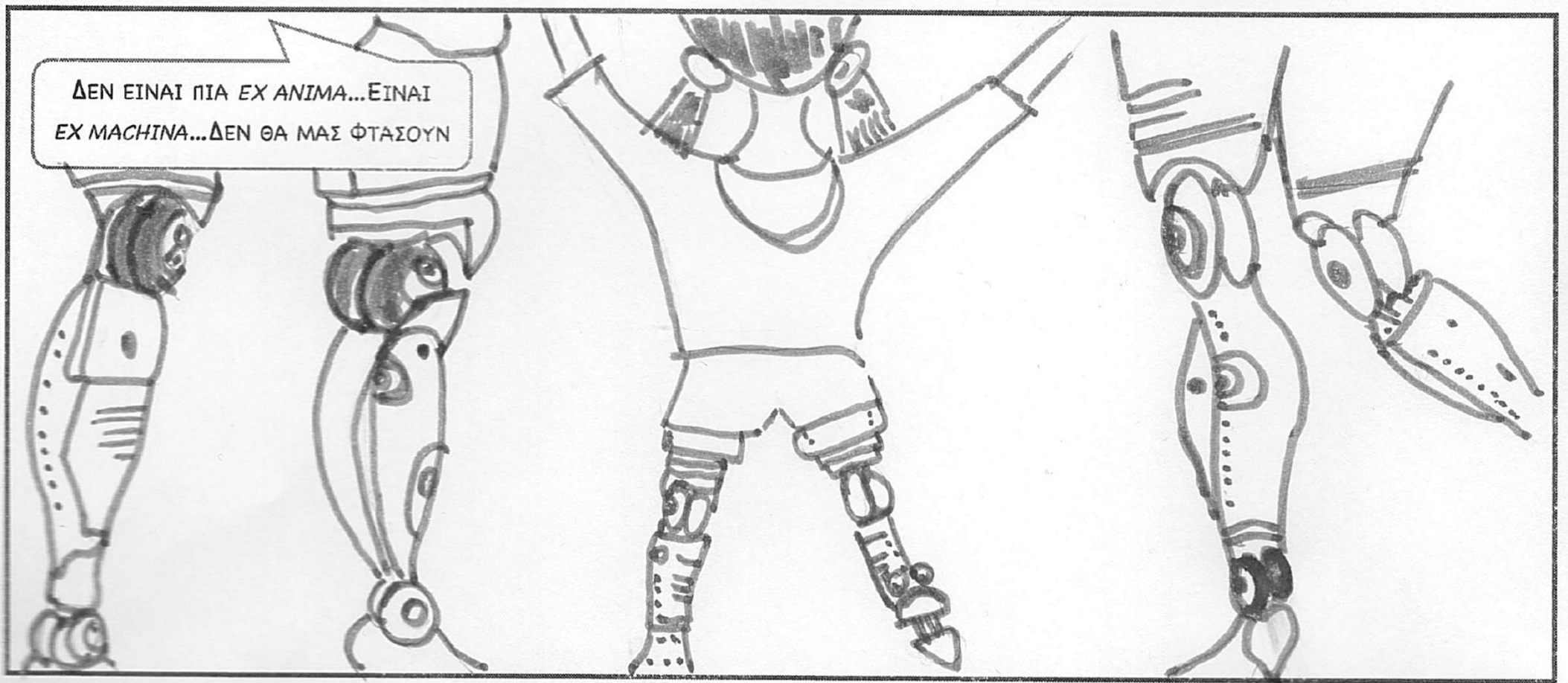
Ένα «ασημένιο»
σενάριο:
EX MACHINA 2

Ένα «ασημένιο»
σενάριο: ΕΧ
ΜΑΧΙΝΑ 3

Ένα «ασημένιο» σενάριο: EX MACHINA 4

Προτάσεις

- Χρειάζεται πολύ δουλειά ακόμη, που για να έχει αποτέλεσμα...
- ... πρέπει να αναπτυχθεί ένας ουσιαστικός και παραγωγικός διάλογος μεταξύ επιστημόνων, τεχνολόγων και καλλιτεχνών.
- Που θα πει ότι: τόσο οι επιστήμονες και οι τεχνολόγοι, όσο και οι καλλιτέχνες θα έχουν προ-αποφασίσει ότι θα διαπραγματευτούν και θα δεχτούν να μετασχηματίσουν τις γνώσεις και τις πειθαρχίες τους...
- ... για να κάνουν τις διαφορετικές κουλτούρες τους να δουλέψουν μαζί, σε έναν χώρο που φανταζόμαστε ότι μπορεί να υποδεχτεί και να αποδεχτεί κάτι τέτοιο: στον χώρο της Εκπαίδευσης...

Ευχαριστούμε!